ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

એકમ કસોટી - 4 : 2020-21

ધોરણ-9 (ગુજરાતી માધ્યમ)

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન (10)

Time : 45 Minutes | Total Marks : 25

સૂચના : આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 13 પ્રશ્નો છે. જે તમામ ફરજિયાત છે.

જવાબો તમારી એકમ કસોટીની નોટબુકમાં લખવાના છે.

વિભાગ-A

● **માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **5**

પ્રશ્ન-1 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરે કયા હકને બંધારણનો આત્મા કહ્યો છે ?

(A) સ્વતંત્રતાનો હક (B) સમાનતાનો હક

(C) શોષણ વિરૂધ્ધનો હક (D) બંધારણીય ઈલાજનો હક

પ્રશ્ન-2 મને ઓળખો હું કોણ છું ?

'સ્વરાજ્ય મારો જન્મસિધ્ધ હક્ક છે અને તેને લઈને જ હું જંપીશ.'

પ્રશ્ન-3 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

ક્ષેત્રફળની દૃષ્ટિએ ભારતનું સ્થાન વિશ્વમાં ..... મું છે. (ત્રીજું, સાતમું, પાંચમું)

પ્રશ્ન-4 નીચેનું વિધાન સાચું છે કે ખોટું તે જણાવો.

હોદ્દાની રૂએ રાજ્યસભાના સભાપતિ ઉપરાષ્ટ્રપ્રમુખ હોય છે.

પ્રશ્ન-5 ટૂંકમાં જવાબ લખો.

સંસદમાં અંદાજપત્ર કોણ રજૂ કરે છે ?

વિભાગ-B

● **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (દરેકના 2 ગુણ)** **10**

પ્રશ્ન-6 રોલર્ટ એક્ટને ગાંધીજીએ 'કાળો કાયદો' શા માટે કહ્યો ?

પ્રશ્ન-7 મૂળભૂત હક્કો શા માટે જરૂરી છે ?

પ્રશ્ન-8 કારણ સમજાવો :

રાજ્યસભા કાયમી ગૃહ છે.

અથવા

મહાભિયોગની કાર્યવાહી શું છે ?

પ્રશ્ન-9 મૃદાવરણીય પ્લેટો કેટલી છે ? દરેકના નામ લખો.

પ્રશ્ન-10 ભારતની જમીન સીમા ક્યા કયા દેશો સાથે જોડાયેલી છે ?

વિભાગ-C

● **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (દરેકના 3 ગુણ)** **6**

પ્રશ્ન-11 નીચે આપેલ વિદેશી ક્રાંતિકારીઓ વિશે માહિતી આપો.

(1) લાલા હરદયાલ

(2) મેડમ કામા

(3) મદનલાલ ધીંગરા

અથવા

જલિયાંવાલા બાગનો હત્યાંકાડ (ટૂંકનોંધ)

પ્રશ્ન-12 ભારતના નાગરિકોની કોઈ પણ છ મૂળભૂત ફરજો જણાવો.

વિભાગ-D

● **આપેલ પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.** **4**

પ્રશ્ન-13 ભારતના રાષ્ટ્રપતિની લાયકાત અને સત્તાઓ જણાવો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : લોકસભાના સ્પીકર (અધ્યક્ષ)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

इकाई कसौटी - 4 : 2020-21

कक्षा-9 (हिन्दी माध्यम)

विषय : सामाजिक विज्ञान (10)

Time : 45 Minutes | Total Marks : 25

सूचना : - प्रश्नपत्र में कुल 13 सवाल है, सब फरजियात है।

- सवाल के उत्तर अपनी इकाई कसौटी की बुक में लिखे ।

विभाग-A

सूचनानुसार सवालों के उत्तर दिजीए । (प्रत्येक का 1 अंक) **5**

प्रश्न–1 सही विकल्प चुनकर प्रश्न का उत्तर लिखिए।

डॉ. बाबासाहब अम्बेडकरने किस अधिकार को संविधान की आत्मा कहा है ?

(A) स्वतंत्रता का अधिकार (B) समानता का अधिकार

(C) शोषण के विरुध्ध अधिकार (D) संवैधानिक उपचार का अधिकार

प्रश्न–2 मुझे पहचानीए, मैं कौन हूँ ?

'स्वराज्य हमारा जन्मसिध्ध अधिकार है और हम उसे प्राप्त करके रहेंगे।'

प्रश्न–3 सही विकल्प चुनकर पूर्ति किजीए :

क्षेत्रफल की दृष्टि से भारत का स्थान विश्व में ..... हैं । (तीसरा, सातवाँ, पाँचवा)

प्रश्न–4 दिया गया विधान सही है या गलत पहचानीए।

पद के आधार पर राज्यसभा का अध्यक्ष उपराष्ट्रपति होता है ।

प्रश्न–5 संक्षिप्त उत्तर दीजिए।

संसद में बजट कौन प्रस्तुत करता हे ?

विभाग-B

निम्न प्रश्नों के उत्तर सूचना के अनुसार लिखिए।(प्रत्येक का 2 अंक) **10**

प्रश्न–6 गांधीजीने रोलेट एक्ट को 'काला कानून' क्यों कहा ?

प्रश्न–7 मूलभूत अधिकारों का महत्त्व समझाइए।

प्रश्न–8 कारण देकर समझाइए :

राज्यसभा स्थायी सदन है।

अथवा

महाभियोग की कार्यवाही क्या है ?

प्रश्न–9 मृदावरणीय प्लेटे कितनी है ? सभी प्लेटे का नाम लिखिए।

प्रश्न–10 भारत की स्थल सीमा किन किन देशो से जुडी है ?

विभाग-C

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर सूचनानुसार दीजिए । (प्रत्येक का 3 अंक) **6**

प्रश्न–11 निम्नि लिखित विदेशी क्रांतिकारी की संक्षिप्त माहिती लिखिए ।

(1) लाला हरदयाल

(2) मैडम कामा

(3) मदनलाल धींगरा

अथवा

जलियाँवाला बाग हत्याकांड (संक्षिप्त टिप्पणी)

प्रश्न–12 भारतीय नागरिक के किसी ६ मूलभूत कर्तव्य लिखिए ।

विभाग-D

निम्नलिखित प्रश्न का विस्तार से उत्तर लिखिए । **4**

प्रश्न–13 भारत के राष्ट्रपति की योग्यता और सत्ताएँ लिखिए ।

अथवा

संक्षिप्त टिप्पणी :

लोकसभा अध्यक्ष (स्पीकर)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

Unit Test - 4 : 2020-21
Std-9 (English Medium)
Subject : Social Science (10)

Time : 45 Minutes | Total Marks : 25

Instruction : This question paper contains 13 questions. All questions are compulsory.

Section-A

Answer the following questions as directed : **5**
(Each question of 1 mark)

Q-1 Choose the right answer :

Which right is considered as a soul of constitution by Dr. Ambedkar ?

(A) Right to Freedom (B) Right to equality

(C) Cultural and Education right. (D) Right to Constitutional remedies.

Q-2 Who said the following line :

“Freedom is my birth right and I will achieve it any how”.

Q-3 _____ is the rank of India in terms of area in the world. (3rd, 7th, 5th)

Write true or false :

Q-4 Vice President is the chairman of Rajyasabha.

Answer in short :

Q-5 Who presents the Bill in house of parliament ?

Section-B

Answer the questions point wise. **10**
(Each question of 2 marks)

Q-6 Why did Gandhiji Call Rowlatt Act as “Black Law” ?

Q-7 Why do we need fundamental rights ?

Q-8 Give Reason : Rajyasabha is the permanent house.

OR

What is the procedure of impeachment ?

Q-9 How many peninsular plateaus are there ?

Q-10 India shares its boundary with how many countries ? Give their names.

Section-C

Answer the following questions in brief : **6**

(Each question of 3 marks)

Q-11 Write about the following foreign revolutionaries :

1. Lala Hardayal
2. Madam Cama
3. Madanlal Dhingra

OR

Write short note on Jallianwala Massacre.

Q-12 Explain the fundaramental duties of Indian Citizen.

Section-D

Answer the following question in detail : **4**

Q-13 Explain the qualification and power of president of India.

OR

Write a note on speaker of Loksabha.
